

Wadjda

Docentenhandleiding

.....

Regie: Haifaa Al Mansour
Jaar: 2012
Duur: 97 minuten

Inhoud

-
- 2 Inhoud
 - 3 Inleiding en leerdoelen
 - 4 Instructie en lesplanning
 - 5 Filmbeschrijving
 - 6 Antwoorden
- Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens
Amnesty International en Movies that Matter
Colofon
-

Inleiding en leerdoelen

Hierbij ontvangt u de lesbrief bij de film *Wadjda*. De leerlingen krijgen opdrachten en bronnen, voor docenten is er deze handleiding. In de docentenhandleiding vindt u de leerdoelen, een korte instructie, de correcte antwoorden bij de opdrachten en relevante bronnen. Deze lesbrief dient ter ondersteuning van de les. Als docent kunt u zelf kiezen welke opdrachten u meer of minder relevant vindt en welke opdrachten u wilt uitwerken met de leerlingen.

De lesbrief is te gebruiken binnen de curricula van de maatschappijvakken en de kunstvakken, maar kan ook prima ingezet worden bij thematische activiteiten, bijvoorbeeld in het kader van burgerschapsvaardigheden. Het materiaal is geschikt voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

Movies that Matter biedt mensenrechteneducatie. Dat betekent dat leerlingen kennis opdoen over mensenrechten. Ze verwoorden en delen hun opvattingen, en eventueel stellen ze hun mening bij. Daarnaast ontwikkelen ze een open, betrokken houding ten opzichte van mensenrechtenkwesties.

De lesbrief *Wadjda* geeft leerlingen informatie over onder andere gelijkheid tussen jongens en meisjes, de situatie van vrouwen in Saoedi-Arabië en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Daarnaast is er ook aandacht voor verandering en verbetering in de Saoedische samenleving. Leerlingen gaan met elkaar in gesprek over beeldvorming over Saoedi-Arabië. Ze denken na over de manier waarop de rechten van kinderen al dan niet gegarandeerd worden.

Concrete leerdoelen die hieruit volgen zijn:

1. De leerling kent de geografische ligging van Saoedi-Arabië en eventueel zijn buurlanden.
2. De leerling weet wat universele mensenrechten en kinderrechten zijn.
3. De leerling kan een vergelijking maken tussen rechten in Nederland en Saoedi-Arabië.
4. De leerling kan de verschillen uitleggen tussen het leven van jongens en meisjes in Saoedi-Arabië.
5. De leerling kan samenvatten waar de film over gaat en de hoofdpersonen beschrijven.

Instructie en lesplanning

Om een context te bieden en voorkennis te activeren, maken de leerlingen eerst de opdrachten 1 tot en met 3 van het opdrachtenblad. Vervolgens lezen de leerlingen de kijkopdrachten. Het doel van de kijkopdrachten is dat leerlingen aandacht besteden aan enkele specifieke, maar ook algemene verhaallijnen in de film.

Na afloop van de film maken de leerlingen eerst de opdracht 'Nabespreken film'. Dit is de basisopdracht bij het lesmateriaal, die leerlingen laat reflecteren over wat ze zelf van de film vonden.

Daarna maken leerlingen naar keuze één of meerdere keuze-opdrachten. De structuur van deze lesbrief zorgt ervoor dat het voor leerlingen gemakkelijk is om zelf te kiezen welke opdrachten ze willen maken. De opdrachtenreeksen hebben titels zodat leerlingen kunnen inschatten welke opdrachten ze interessant vinden.

Het is natuurlijk mogelijk om als docent een andere invulling te geven aan deze opdrachten of zelf een selectie te maken van de opdrachten die door leerlingen moeten worden gemaakt.

In deze opdrachten is aandacht voor de inhoud en de vorm van de film, maar ook voor reflectie.

U kunt de volgende lesplanning hanteren:

1. Leerlingen maken opdracht 1 en 3.
2. Leerlingen lezen de kijkopdrachten door.
3. Leerlingen kijken naar Wadjda.
4. Leerlingen maken de opdracht 'Nabespreken film' en kiezen daarna zelf welke verwerkingsopdrachten ze willen maken. Sommige van deze opdrachten kunnen gemaakt worden met behulp van het bronnenblad.

Leerlingen gebruiken het bronnenblad om de opdrachten te kunnen maken. Het bronnenblad geeft informatie over een aantal thema's dat in de film aan de orde komt.

= Individuele opdracht

= samenwerkopdracht

= groepsopdracht

Filmbeschrijving

Wadjda is 10 jaar en groeit op in Riyad, de hoofdstad van Saoedi-Arabië. Ondanks het feit dat ze in een conservatieve gemeenschap leeft, is Wadjda een speels meisje dat luistert naar westerse rockmuziek en All Stars-sneakers draagt. Op een dag ziet ze een mooie groene fiets die ze wil kopen bij de speelgoedwinkel. Ze zou graag op de fiets racen tegen haar goede vriend Abdullah. Haar moeder vindt dit niet goed, want het is voor meisjes niet gepast om te fietsen. Wat zou de gemeenschap wel niet van haar denken? Wadjda's moeder heeft trouwens ook haar eigen zorgen, want haar man wil een tweede vrouw nemen.

Wadjda trekt zich niets aan van wat de gemeenschap denkt en zet alles op alles om zelf het geld voor de fiets in te zamelen. Ze verkoopt zelfgemaakte vriendschapsbandjes en doet zelfs mee aan een Koran-reciteerwedstrijd om een flinke geldprijs te winnen. Lukt het Wadjda om het geld bijeen te krijgen voor haar groene fiets?

Antwoorden

Voorafgaand aan de film

Opdracht 1

- A. Je herinnert je waarschijnlijk nog je eerste fiets of de dag dat je voor het eerst leerde fietsen. Hoe oud was je toen? Deel deze herinnering met een klasgenoot.
- B. Denk je dat er mensen zijn op deze wereld die niet mogen fietsen? Duid de groepen aan waarvan je denkt dat die in sommige landen niet mogen fietsen.
- o Mannen
 - o Bejaarden
 - o Zwemmers
 - o Kinderen jonger dan 8 jaar
 - o Vrouwen
- C. Wat doen jongeren in Nederland in hun vrije tijd? Wat denk je dat jongeren in Saoedi-Arabië doen in hun vrije tijd? Doen jongens en meisjes in deze landen verschillende dingen in hun vrije tijd? Vul onderstaand schema in en gebruik hiervoor de volgende woorden: playstation, internet,

knikkeren, zwemmen, muziek luisteren, fietsen, sporten, dansen, knutselen, shoppen.

Je mag deze woorden ook meerdere keren invullen of zelf activiteiten aanvullen.

Opdracht 2

Hieronder vind je 3 stellingen. Denk na of je wel of niet akkoord gaat met deze stellingen. Denk ook na waarom je wel of niet akkoord gaat. Bespreek deze stellingen in de klas.

1. Mannen en vrouwen zouden altijd en overal dezelfde rechten moeten hebben.
2. Het dragen van een hoofddoek moet een vrije keuze zijn.
3. In Nederland worden mannen en vrouwen altijd gelijk behandeld.

Vrije tijd in Nederland		Vrije tijd in Saoedi-Arabië	
Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens

Antwoorden

.....

Opdracht 3

- Op het schoolbord staat 'Saoedi-Arabië'. Schrijf op het bord een woord dat bij je opkomt als je denkt aan dit land. Zo maak je met je klasgenoten een mindmap. Kijk nu naar alle woorden die op het bord staan. Hebben jullie meer positieve of negatieve woorden opgeschreven?
- Ben je ooit al eens op vakantie geweest in het Midden-Oosten? Bespreek je ervaringen met je klasgenoten.
- Heb je ooit al eens een film gezien over het Midden-Oosten? Waarover ging die?
- Zet op deze kaart van het Midden-Oosten Saoedi-Arabië bij het juiste cijfer. Gebruik het bronnenblad, een atlas of internet om de landen bij de (kleine) cijfers 1-9 aan te vullen en de zeeën bij de letters A-F.

1. Turkije, 2. Egypte, 3. Israël, 4. Syrië, 5. Irak, 6. Saoedi-Arabië, 7. Iran, 8. Afghanistan, 9. Pakistan, A. Zwarte Zee, B. Middellandse Zee, C. Rode Zee, D. Kaspische Zee, E. Perzische Golf, F. Arabische Zee

Aan de hand van opdrachten 1 tot en met 3 kunt u inventariseren welke beelden en opvattingen leerlingen over Saoedi-Arabië en over het Midden-Oosten hebben. Als deze eenzijdig of negatief zijn, kunt u dit benoemen en eventueel verklaren. Verder kunt u aandacht besteden aan de aardrijkskundige ligging van Saoedi-Arabië en andere landen en zeeën in het Midden-Oosten. De samenwerkingsopdracht stimuleert discussie tussen de leerlingen en biedt de leerlingen de mogelijkheid om hun vooroordelen/kennis te bespreken en eventueel bij te stellen.

.....

Kijkopdrachten tijdens de film

- Let aandachtig op het leven en de kleren van meisjes in Saoedi-Arabië. Hoe verschilt het met dat van jongens? **Er is een verschil in kleding voor jongens en meisjes. Meisjes dragen lange kleding en vanaf de leeftijd dat ze gaan menstrueren ook een hoofddoek. Jongens dragen gewone kleding en mogen dit blijven dragen. Wel is de kleding iets armoediger.** Hoe verschilt het met dat van jou?
Eigen antwoord
- Let ook op het huis en de kamer van Wadjda. Komt het overeen met wat je verwacht van een huis in Saoedi-Arabië? **Eigen antwoord**
- De moeder van Wadjda is anders aan het begin van de film dan aan het einde. Kun je dit beschrijven? **In het begin mag Wadjda geen fiets, aan het eind van de film geeft ze wel toestemming. Verder eigen antwoord**
- Waarom hebben niet alle mensen gelijke rechten in Saoedi-Arabië? **Mannen en vrouwen zijn niet gelijk in Saoedi-Arabië**

Antwoorden

Na afloop van de film

Nabespreken film

- Wat vind je van de film? Schrijf drie woorden op om dit te beschrijven.
- Leg uit waarom je deze woorden koos en verduidelijk aan de hand van een voorbeeld.
- Welke gebeurtenis is je het meest bijgebleven uit de film? Leg uit waarom.
- Schrijf nu, na het zien van de film, vier woorden op die bij je opkomen als je denkt aan Saoedi-Arabië. Denk even terug aan de mindmap op het bord bij opdracht 3A. Is je beeld over Saoedi-Arabië veranderd na het zien van de film? Waarom wel of niet?
- Denk je nu anders over de vrije tijd van jongens en meisjes in Saoedi-Arabië? Vind je dat ze dezelfde dingen doen als jongens en meisjes in Nederland?
- Vind je het een grappige film? Zo ja, kun je daar enkele voorbeelden van geven? Waarom denk je dat de regisseur ervoor koos humor te gebruiken in de film?
- Wie heeft de film gemaakt? Waarom denk je dat hij/zij de film heeft gemaakt?
- Je bent lid van de MovieZone-jury. Dit is een jongerenjury die de beste films kiest op filmfestivals. Tijdens het Movies that Matter Film Festival 2013 in Den Haag werd Wadjda gekozen tot beste film. Je mag als jurylid een recensie schrijven over de film Wadjda voor een krant. Beschrijf in 5 zinnen waarover de film gaat. Daarna beschrijf je in 5 zinnen waarom je de film wel of niet zou aanraden. Kleur ook de onderstaande sterren in: 1 ster is heel slecht, 5 sterren is heel erg goed.

☆

...

☆☆☆☆☆

Om je op weg te helpen bij deze schrijfofdracht, vind je bij bron 6 een voorbeeld van hoe een recensie eruitziet.

- Beschrijf het einde van de film in drie zinnen. Vind je dit een hoopgevend einde? Waarom wel of niet?

Met de opdrachten A t/m H kunnen leerlingen goed met elkaar van mening wisselen. In eerste instantie maken de leerlingen de opdrachten individueel, daarna kunnen ze eventueel de antwoorden met elkaar bespreken. Ze zien overeenkomsten en verschillen en beargumenteren hun keuzes. Heeft de film de mening van de leerlingen over Saoedi-Arabië veranderd?

Saoedi-Arabië in cijfers

- Hoeveel inwoners heeft Saoedi-Arabië?
28.1 miljoen
- Saoedi-Arabië is ongeveer 51,7 keer groter dan Nederland. Wat is de totale oppervlakte van Saoedi-Arabië? En van Nederland?
Saoedi-Arabië: 2.149.690 km², Nederland: 41.543 km²
- Hoeveel Saoediërs tussen 20 en 35 jaar zijn werkloos? **1,6 miljoen**
- Hoeveel kost een liter petroleum? En een liter water? **Petroleum: 16 cent/liter, water: 35 cent/liter (bron: Wereldbank)**
- Wat is de munteenheid van Saoedi-Arabië?
Saoedische riyal
- Wat is de nationale feestdag van het land?
24 september
- Jabal Sawda is het hoogste punt van het land. Hoe hoog is het precies? **3133 meter**
- Hoeveel provincies heeft Saoedi-Arabië? **13**

Antwoorden

Wie is wie in de film?

A. Verbind de eigenschappen met de juiste personen.

Wadjda	lief
Abdullah	verliefd
de moeder van Wadjda	streng
de vader van Wadjda	rebels
Abdeer	behulpzaam
de schooldirectrice	bazig

Eigen Antwoord

B. Vergelijk het leven van Wadjda met jouw leven hier in Nederland. Wat zijn de overeenkomsten? Wat zijn de verschillen?

Wadjda in Saoedi-Arabië	Ik hier in Nederland

Eigen Antwoord. Mogelijke overeenkomsten: ze luistert naar westerse rock/pop; ze draagt moderne kleren zoals All Stars; ze maakt vriendschapsbandjes; ze speelt op de playstation... **Mogelijke verschillen:** ze heeft geen fiets, terwijl in Nederland velen een eigen fiets hebben; ze moet zich op een bepaalde manier gedragen met jongens in de buurt.

C. Hoe zou je het karakter van Wadjda omschrijven? Omcirkel het woord dat naar jouw gevoel het best past.

rebels of gehoorzaam
depressief of vrolijk
leergierig of ongeïnteresseerd
opvliegend of altijd rustig

D. Beschrijf twee probleemsituaties die Wadjda moest doorstaan. Hoe ging ze met deze situaties om?

Verskillende antwoorden mogelijk. Wadjda mag niet fietsen. Terwijl ze dit echt heel graag wil om te kunnen racen tegen Abdullah. Dit probleem omzeilt ze door op haar eigen manier geld in te zamelen. Daarnaast wordt Wadjda bijvoorbeeld verschillende malen op het matje geroepen bij de directrice van de school. Ze kiest er echter voor haar vriendinnen niet te verraden.

E. Stel je voor: de probleemsituatie die je net beschreven hebt, maak je zelf ook mee. Zou jij er op dezelfde manier mee omgaan als Wadjda of net niet? Hoe zou jij het aanpakken?

Eigen antwoord

F. Waarom wil de moeder van Wadjda niet dat haar dochter fietst? Kun je dit begrijpen?

Ten tijde van het maken van de film werd in de Saoedische samenleving niet geaccepteerd dat vrouwen fietsten. Haar moeder wil in het begin van de film dat haar dochter zich aan de gebruiken van haar land houdt.

G. Wat voor band heeft Wadjda met haar moeder? En met haar vader? Is deze band hetzelfde of net verschillend? Waarom is dit zo? Vergelijk dit met de band die jij hebt met je vader en moeder.

Wadjda heeft een zeer goede band met haar moeder. Ze zingen samen tijdens het koken, ze gaan samen shoppen en haar moeder leert Wadjda reciteren uit de Koran. Met haar vader heeft ze een andere band. Hij is niet vaak thuis, maar

Antwoorden

.....
als hij thuiskomt is ze wel blij. Toch hoort ze er niet echt bij; dit kun je zien aan de stamboom die enkel voor mannen bestemd is.

H. Wadjda verzet zich tegen sommige tradities in haar land. Waartegen verzet ze zich en op welke manier doet ze dit? Wat vind je van dit verzet?

Wadjda verzet zich tegen het feit dat vrouwen/meisjes niet fietsen door zelf voor een fiets te sparen. Ze verzet zich ook tegen het sluieren, want zelf is ze niet heel strikt met het dragen van de hoofddoek. Daarnaast kan het haar niet schelen dat mannen haar zien of horen zingen, ze trekt zich er weinig van aan en gedraagt zich zelfs als een van hen.

Schoolregels

A. Op de school van Wadjda gelden er strenge regels. Noem er twee.

Geen bloemen, foto's, brieven schrijven, nagellak, vriendschapsbandjes, cassettes, geen handjes vasthouden.

B. Wat is het doel van deze regels?

Het doel is de meisjes een goede moraal bij te brengen. Ze aan te leren hoe ze een goede vrouw moeten worden die gerespecteerd wordt in de Saoedische samenleving.

C. Wadjda moet een abbayah dragen. Wat is dit? Waarom moet ze dit dragen?

De abbayah is een zwarte lange mantel, die vrouwen in Arabische landen over hun kleren dragen. Dit wordt gedragen opdat vrouwelijke vormen niet zichtbaar zijn.

D. Zijn er op jouw school regels die je niet leuk vindt? **Eigen antwoord**

E. Zijn er kleren die je niet mag dragen op jouw school, zoals bijvoorbeeld een pet of een mini-

rokje? Kun je dat begrijpen? **Eigen antwoord**

F. Wadjda gaat op een creatieve manier om met de regels. Geef een voorbeeld van hoe ze dit doet.

Tip: All Stars zijn niet helemaal zwart.

Verschillende antwoorden mogelijk. Een regel is dat het verboden is om te fietsen. Wadjda gaat hier creatief mee om door toch stiekem te leren fietsen op het dak van haar huis. Ook moet ze van de directrice zwarte schoenen dragen. Haar All Stars-sneakers zijn niet helemaal zwart, dus kleurt ze de witte top zwart met alcoholstift.

G. Wadjda komt op verschillende manieren aan geld voor haar groene fiets. Noem twee voorbeelden.

Op welke manier probeer jij geld in te zamelen als je iets duurs wilt hebben?

Vriendschapsbandjes verkopen, klusjes doen voor anderen (zoals een briefje doorgeven) en de Koran-wedstrijd.

H. Wadjda wint de religieuze wedstrijd. De hoofdprijs van 1000 riyal is genoeg om haar fiets te kopen. De directrice besluit om het geld weg te geven aan de mensen in Palestina. Waarom mag Wadjda het geld niet zelf houden? Vind je het een domme beslissing van Wadjda om te zeggen dat ze met het geld een fiets wil kopen?

Wadjda mag het geld niet houden, omdat de directrice het niet gepast vindt dat meisjes fietsen in Saoedi-Arabië.

Richt een politieke partij op

Je hebt in de film gezien hoe het leven van vrouwen eruitziet in Saoedi-Arabië. Je mag nu zelf een politieke partij oprichten. Opdrachten 7, 8 en 9 kunnen je inspiratie geven voor deze opdracht.

Antwoorden

Stap 1: De leerkracht verdeelt de klas in 4 groepen. Groep 1 richt een partij op vóór de rechten van vrouwen in Saoedi-Arabië. Groep 2 richt een partij op vóór de rechten van vrouwen in Nederland. Groep 3 richt een partij op tegen de rechten van vrouwen in Saoedi-Arabië. Groep 4 richt een partij op tegen de rechten van vrouwen in Nederland.

Stap 2: Bedenk met je groepje 5 standpunten waar je partij voor staat. Maak hierbij ook een partijnaam en een partijposter. Het is belangrijk dat je motiveert waarom je partij bepaalde standpunten inneemt. Deze motivatie kun je bijvoorbeeld baseren op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens of op de islamitische wetgeving.

Stap 3: Een woordvoerder stelt de partij voor aan de rest van de klas. Bespreek na de vier presentaties wat de belangrijke waarden waren die naar voren kwamen in de presentaties.

Als leerkracht verdeelt u de leerlingen in vier groepen (naargelang de grootte van uw klas). U houdt de tijd in de gaten en gaat bij de groepjes langs om ze even op weg te helpen. Na de presentaties kunt u samenvatten wat belangrijke waarden zijn in een maatschappij die streeft naar gelijke rechten voor mannen en vrouwen. U kunt er ook voor kiezen de leerlingen te laten discussiëren over bepaalde standpunten.

Kinderrechten

A. De moeder van Wadjda zegt: 'Je mag niet fietsen, want anders kun je later geen kinderen krijgen.' Denk je dat dit de echte reden is waarom ze niet mag fietsen?

Nee. De echte reden is dat het niet aanvaard wordt in de maatschappij.

B. Wadjda mag in Saoedi-Arabië niet fietsen omdat ze een meisje is. Jongens mogen wel fietsen. Zoek twee rechten op die hierdoor in het geding komen. Gebruik hiervoor het bronnenblad kinder-rechten.

Artikel 2 Discriminatie is verboden.

Artikel 5 De overheid moet ouders respecteren in de opvoeding van hun kinderen.

Artikel 12 Afspraken over kinderen worden gemaakt met kinderen.

Artikel 31 Je hebt recht op rust en vrije tijd en je hebt recht om te spelen.

C. Denk jij dat Wadjda zich minderwaardig voelt aan Abdullah omdat ze een meisje is? Waarom wel of niet?

Nee, ze voelt zich niet minderwaardig en denkt zelfs dat ze Abdullah kan verslaan in een race. Ze beseft wel dat jongens en meisjes niet gelijk behandeld worden, want ze zegt bijvoorbeeld: 'verliezen van een meisje is dubbel zo erg als verliezen'

D. Meisjes en vrouwen hebben andere rechten in Saoedi-Arabië dan jongens en mannen. Geef hier twee voorbeelden van.

Verschillende antwoorden mogelijk. Vrouwen/meisjes mochten tot voor kort niet fietsen en ze mogen niet autorijden. Vrouwen mogen niet stemmen of zich kandidaat stellen voor verkiezingen.

E. Zijn er in Nederland verschillende rechten voor mannen en vrouwen? Zo ja, kun je hier een voorbeeld van geven? Heb jij zelf al eens de ervaring gehad gediscrimineerd te worden omdat je een meisje of een jongen bent?

In Nederland en andere Europese landen is er

Antwoorden

.....

discriminatie van vrouwen op de arbeidsmarkt. Vrouwen zijn ondervertegenwoordigd in de instituten waar mannen de boventoon voeren' (zoals de overheid of de universiteit). Bovendien is er een discrepantie tussen het salaris van mannen en vrouwen voor hetzelfde werk.

F. Saoedi-Arabië heeft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens niet ondertekend. Het Verdrag voor de Rechten van het Kind wel. Wat is het gevolg hiervan voor vrouwen? En voor kinderen?

Het gevolg hiervan voor vrouwen is dat vrouwen in Saoedi-Arabië geen aanspraak kunnen maken op de mensenrechten. Ze worden met andere woorden overgeleverd aan de islamitische wetgeving. Kinderen hebben daarentegen wel rechten en die zouden in principe moeten worden beschermd door de Saoedische overheid. Dit betekent echter niet dat er geen schendingen van kinderrechten plaatsvinden.

G. Kijk in het bronnenblad naar deze verklaring en naar dit verdrag: staan er rechten in die Wadjda niet heeft? En jij, heb jij al deze rechten?

Rechten die Wadjda niet heeft of die geschonden worden:

Artikel 2 Discriminatie is verboden.

Artikel 12 Afspraken over kinderen worden gemaakt met kinderen.

Artikel 31 Je hebt recht op rust en vrije tijd en je hebt recht om te spelen.

Chauffeur in Saoedi-Arabië

Iqbal is de chauffeur van Wadjda's moeder. Op een bepaald moment neemt hij ontslag. Wadjda en Abdullah gaan hem thuis opzoeken om hem over te halen toch weer chauffeur te worden van Wadjda's

moeder. Lees bron 2: 'Vrouwen in Saoedi-Arabië' om je op weg te helpen.

A. Op welke manier overtuigen ze Iqbal om toch chauffeur te blijven?

Ze dreigen dat de zogenaamde oom van Abdullah, de man met de grote snor op de poster, zijn verblijfsvergunning gaat controleren.

B. Waarom is het zo belangrijk voor Wadjda dat haar moeder een chauffeur heeft?

Omdat de moeder van Wadjda anders niet kan werken. Vrouwen kunnen zich namelijk niet verplaatsen met de auto, want ze mogen niet rijden. Er is ook geen openbaar vervoer in Riyad, dus dit is ook geen mogelijkheid. Een chauffeur is dus de enige optie als haar moeder wil blijven werken.

C. Heb jij toestemming nodig van je ouders om te gaan shoppen of te reizen? Gaat je vader dan ook altijd mee? **Eigen antwoord**

Maak een stamboom

A. Maak een stamboom van je familie.

B. Ook Wadjda heeft een stamboom van haar familie. Is er een verschil tussen de stamboom die jij net hebt gemaakt en de stamboom van Wadjda's familie?

In de stamboom van Wadjda's familie zijn er enkel mannen.

C. Wadjda plakt haar eigen naam op de stamboom, net onder de naam van haar vader. Waarom doet ze dit?

Omdat ze zich geaccepteerd wil voelen door haar vader en behandeld wil worden als een jongen. Of beter gezegd: dezelfde rechten wil hebben als jongens.

D. Haar naam blijft niet op die stamboom plakken.

Antwoorden

Wie denk je dat haar naam eraf heeft gehaald en waarom?

Haar vader heeft waarschijnlijk haar naam van de stamboom gehaald. Dit omdat hij denkt dat het een traditie is dat er enkel mannen in de stamboom zijn.

E. In Nederland is er ook een sterke invloed van mannen in de familie. Wie in de klas heeft de familienaam van zijn vader? Wie van zijn moeder? Is dit aantal gelijk verdeeld?

Hoogstwaarschijnlijk hebben meer kinderen de familienaam van hun vader. Dit duidt op het feit dat ook in Nederland mannen lang hun stempel drukten op de familie. Nu mogen ouders kiezen wiens achternaam hun zoon of dochter krijgt. Dit wil natuurlijk niet zeggen dat een traditie zomaar verandert en dat kinderen nu de familienaam van hun moeder krijgen.

Uithuwelijken

A. Abdeer is een oudere vriendin van Wadjda. Ze zitten op dezelfde school. Als de school uit is, vraagt Abdeer of Wadjda een briefje kan geven aan haar broer. Denk je dat deze jongen echt de broer is van Abdeer? Zo nee, wie zou hij dan wel kunnen zijn?

Het is niet haar broer, maar haar vriendje.

B. Abdeer is betrokken bij een schandaal. Ze werd gezien met een man die geen familie was. Met wie denk je dat ze gezien werd? Waarom mag ze niet met deze man gezien worden?

Ze werd gezien met haar vriendje. Vrouwen mogen in Saoedi-Arabië geen contact hebben met mannen die geen familie zijn. Dit omdat de conservatieven in het land niet willen dat vrouwen en mannen 'ongepaste' relaties buiten het

huwelijk hebben.

C. Wat gaat er nu gebeuren met Abdeer?

Ze wordt uitgehuwelijkt.

D. De moeder van Wadjda zegt dat zij niet bang hoeft te zijn. Haar ouders gaan Wadjda nooit uithuwelijken. Leg uit wat uithuwelijken precies betekent.

Uithuwelijken betekent dat de ouders van een jongen of een meisje een geschikte trouwkandidaat vinden voor hun zoon of dochter.

E. Een klasgenoot van Wadjda, die ook in de religieuze les zit, neemt foto's mee naar school. Wie staat er op die foto's?

Haar man die 8 jaar ouder is. Zij is 12, hij is 20.

F. Hoe zou jij het vinden als je ouders voor jou kiezen met wie je moet trouwen? Gebruik nu het bronnenblad van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Is elk mens vrij om te trouwen met wie hij wil?

Artikel 16, Universele Verklaring van de Rechten van de Mens: Je mag trouwen met wie jij wilt en een gezin stichten.

G. Polygamie betekent dat mannen mogen trouwen met meerdere vrouwen. Hoeveel vrouwen mogen mannen trouwen in Saoedi-Arabië? En in Nederland?

Saoedi-Arabië mogen mannen maximaal vier vrouwen trouwen. In Nederland is polygamie niet toegestaan.

H. De vader van Wadjda gaat op zoek naar een tweede vrouw. Waarom wil hij een tweede vrouw? **Omdat zijn huidige vrouw, Wadjda's moeder, geen zoon kan krijgen. En hij wil mannelijk nageslacht.**

I. Mag de moeder van Wadjda nu een tweede man zoeken? **Nee.**

Verzin een protestactie

Je weet nu wat de begrippen uithuwelijken en polygamie betekenen. Kies in groepjes van drie of vier, één van deze twee begrippen. Samen bedenken jullie een protestactie tegen het uithuwelijken van kinderen of tegen polygamie in Saoedi-Arabië.

Stap 1: Schrijf op waarom jullie het nodig vinden dat de politiek in Saoedi-Arabië hier iets aan doet.

Stap 2: Bedenk hoe jullie aandacht gaan trekken voor dit thema.

Stap 3: Maak een protestbord voor jullie actie.

Stap 4: Presenteer je plannen aan de klas.

Als docent begeleidt u leerlingen waar nodig. U kiest zelf hoeveel tijd u aan deze opdracht wilt besteden.

Verandering

Gebruik het bronnenblad deel 4: 'Verandering en verbetering'.

A. Vind je dit een film tegen de cultuur van Saoedi-Arabië? Waarom wel of niet?

Eigen antwoord.

B. In Saoedi-Arabië verandert er nogal wat voor vrouwen. Geef hiervan twee voorbeelden.

Verschillende antwoorden mogelijk. Vrouwen mogen stemmen vanaf 2015, sporten, fietsen, in winkels werken.

C. Gebruik het bronnenblad van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Welke rechten van vrouwen verbeteren in Saoedi-Arabië? Geef ten minste één voorbeeld.

Artikel 1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.

Artikel 6. Je hebt recht om erkend te worden voor de wet.

Artikel 23. Je hebt recht op werk en studie naar keuze.

D. Denk je dat iedereen blij is met deze verandering? Welke groep mensen zou er niet akkoord kunnen zijn met deze verandering? Welke reden zou deze groep hiervoor kunnen hebben?

Sommige conservatieve mannen (maar ook vrouwen!) zouden hiertegen kunnen zijn. Dit om modernisering tegen te gaan in naam van de Koran en de islamitische wet.

E. In het begin van de film is Wadjda's moeder niet blij dat Wadjda wil fietsen. Op het einde van de film krijgt Wadjda de fiets van haar moeder cadeau. Waarom denk je dat Wadjda's moeder van gedachten veranderd is?

Omdat ze ondertussen zelf heeft gevoeld hoe het is om een vrouw te zijn en beperkt te worden in haar rechten. Ze was haar chauffeur kwijt en riskeerde de kans dat ze niet meer kon gaan werken, en ze wordt aan de kant gezet door (de familie van) haar man. Ze beseft dat vrouwen en mannen andere rechten hebben, maar wil toch dat Wadjda gelukkig is en zich gelijkwaardig voelt aan jongens.

F. Is dit gedrag van Wadjda's moeder een manier om met tradities te breken?

Ja, want veranderingen in de samenleving beginnen niet alleen bij de wet en de overheid, maar ook bij individuen. Een samenleving verandert van binnenuit.

G. De moeder van Wadjda heeft een vriendin die werkt in een apotheek. Zij werkt samen met mannen en heeft geen sluier voor haar gezicht.

.....

Hoe reageert Wadjda's moeder wanneer ze haar vriendin zo ziet werken? Waarom denk je dat ze zo reageert?

***Ze is gechoqueerd dat haar vriendin niet geslui-
erd is. Ze reageert zo omdat het ingaat tegen wat
zij kent, tegen de tradities en gebruiken van haar
land.***

H. Is het een keuze van vrouwen om zich te sluieren?
Hoe denkt de moeder van Wadjda hierover?

***In sommige landen is het een keuze om zich te
sluieren, in sommige niet. In Saoedi-Arabië is het
verplicht zich in het openbaar te sluieren, maar in
privésferen mogen vrouwen zich gewoon kleden
hoe ze willen. De moeder van Wadjda vindt het
moeilijk om te aanvaarden dat modernisering ook
ontsluiering brengt.***

I. Is het gemakkelijk om tradities te verbreken?
Waarom wel of niet?

Eigen antwoord.

Wat kun jij doen?

A. Zou jij iets kunnen doen om de situatie van meis-
jes en vrouwen in Saoedi-Arabië te verbeteren?
Kies een optie uit de onderstaande lijst die je zou
kunnen gebruiken om hun positie te verbeteren.
Waarom heb je voor deze optie gekozen?
Wat kozen je klasgenoten? Discussieer in de klas
over de redenen waarom jouw optie het meest
effectief is.

- Zet een protestactie op
- Zoek media-aandacht
- Ga bij een actiegroep zoals bijvoorbeeld Amnesty International
- Zoek contact met politici (lobbyen) in Nederland

.....

- Zoek contact met politici (lobbyen) in Saoedi-Arabië

***Eigen antwoord. Een voorbeeld kan ook zijn de
Women2Drive-campagne op facebook steunen.***

B. Hoe kun je een samenleving veranderen?

Eigen antwoord.

C. Denk je dat deze film van invloed is op de positie
van meisjes en vrouwen?

***Eigen antwoord. Het is wel zo dat vrouwen sinds
kort mogen fietsen in Saoedi-Arabië. De film kan
daar zeker iets mee te maken hebben gehad.***

D. Denk je dat de film vertoond zal worden in
Saoedi-Arabië? Waarom wel of niet?

De film zal op de televisie worden vertoond.

E. Heb je nu een antwoord kunnen bedenken op de
kijkvraag: Waarom hebben niet alle mensen gelijke
rechten?

Eigen antwoord

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om de basisrechten van de mens te omschrijven. In de verklaring staan de rechten die ieder mens altijd en overal zou moeten hebben. De volledige tekst is te lezen op www.amnesty.nl/uvrm.

.....

1. Iedereen wordt vrij en met gelijke rechten geboren.
2. De mensenrechten gelden voor iedereen, waar ook ter wereld.
3. Je hebt recht op leven, op vrijheid en op veiligheid.
4. Slavernij is verboden.
5. Martelen is verboden.
6. Je hebt het recht om erkend te worden voor de wet.
7. De wet is voor iedereen gelijk en moet iedereen gelijke bescherming bieden.
8. Als je onrecht wordt aangedaan, heb je recht op bescherming.
9. Je mag niet zomaar worden opgesloten, of het land uitgezet.
10. Als je terecht moet staan, heb je recht op een eerlijke en openbare rechtszaak met een onafhankelijke rechter.
11. Je bent onschuldig tot het tegendeel is bewezen. Je daden kunnen niet achteraf strafbaar worden gesteld.
12. Je hebt recht op privacy en op bescherming van je goede naam.
13. Je mag je vrij verplaatsen in je eigen land. Je mag ieder land (ook je eigen) verlaten.
14. Je mag vluchten naar een ander land, als je mensenrechten worden bedreigd.
15. Je hebt recht op een nationaliteit.
16. Je mag trouwen met wie je wilt en een gezin stichten.
17. Je hebt recht op bezit, dat mag niemand zomaar van je afnemen.
18. Je mag je eigen godsdienst kiezen en daarnaar leven.
19. Je hebt het recht om uit te komen voor je eigen mening.
20. Je mag lid worden van een vereniging en een vereniging oprichten. Niemand mag je dwingen om bij een vereniging te horen.
21. Iedereen mag meedoen aan de verkiezingen voor het landsbestuur en zichzelf daarvoor verkiesbaar stellen. Het volk kiest de regering in democratische verkiezingen.
22. Je hebt recht op de economische, culturele en sociale voorzieningen in je land. Arme landen hebben recht op internationale hulp.
23. Je hebt recht op werk naar keuze, met een eerlijk loon. Je mag lid worden van een vakbond.
24. Je hebt recht op rust en vrije tijd.
25. Je hebt recht op genoeg inkomen om van te leven. Als je niet voor jezelf kunt zorgen, moet de overheid dat doen.
26. Je hebt recht op onderwijs.
27. Je hebt het recht om te genieten van kunst en cultuur.
28. Landen moeten ervoor zorgen dat de mensenrechten kunnen worden nageleefd.
29. Je hebt plichten om ervoor te zorgen dat de rechten van andere mensen kunnen worden nageleefd. De wetten in je land mogen niet in strijd zijn met de mensenrechten.
30. Geen van deze rechten mag worden misbruikt om de mensenrechten te vernietigen.

.....

Amnesty International

Amnesty International

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten. In navolging van deze visie is het de missie van Amnesty International om onderzoek te doen en actie te voeren gericht op het voorkomen en beëindigen van ernstige schendingen van deze rechten.

Movies that Matter

Movies that Matter

Movies that Matter is een internationaal expertisecentrum op het gebied van film en mensenrechten. Het organiseert het jaarlijkse Movies that Matter Festival in Den Haag en een maandelijks film- en debatprogramma in tien Nederlandse filmtheaters en speciale internationale vertoningen. Movies that Matter is er ook voor scholen! Wij helpen films uit te zoeken wanneer u specifieke onderwerpen op school wilt behandelen, geven filmadvies voor verschillende niveaus en leeftijden, en helpen u de vertoning mogelijk te maken. Indien gewenst kunnen we u ook aan interessante gastsprekers of workshops helpen, of zelfs een compleet School Film Festival organiseren. Movies that Matter @ school richt zich in eerste instantie op (alle niveaus van) het voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs zijn enkele titels beschikbaar.

Colofon

.....

Redactie

Céline Herbiet

Eindredactie

Margreet Cornelius, Peter Wiersma en Floor Beuming

Ontwerp

Sazza

Vormgeving

Gezamenlijk Corvee

Movies that Matter Educatie

Margreet Cornelius

Leonie Hoeboer

Movies that Matter

Postbus 1968

1000 BZ Amsterdam

www.moviesthatmatter.nl

tel. (020) 77 33 624

educatie@moviesthatmatter.nl

Deze lesbrief is alleen te gebruiken voor educatieve doeleinden.

